

AANKONDIGINGEN

Taaladviescommissie van de Taalunie

Taaladviesdiensten en makers van woordenboeken en grammatica's lopen in hun dagelijks werk tegen taalproblemen aan die ze niet één, twee, drie kunnen oplossen. Die problemen zijn van dien aard dat er behoefte bestaat aan een normerende instantie die daarin een voorlopig laatste woord heeft.

Vertegenwoordigers van genoemde instanties vormden een werkgroep en op verzoek daarvan heeft de Nederlandse Taalunie een Taaladviescommissie ingesteld.

Deze commissie bestaat uit 11 leden - negen hoogleraren uit Nederland en België, een journalist, een auteur en een uitgever - en wordt voorgezeten door prof. dr. M.C. van den Toorn.

De commissie is voorlopig ingesteld voor een periode van drie jaar.

De Taaladviescommissie heeft als opdracht desgevraagd adviezen te geven aan instanties die met normeringskwesties worden geconfronteerd. Deze adviezen kunnen liggen op het gebied van spelling en grammatica, op normatieve aanduidingen in woordenboeken en op stilistische kwesties. Kortom, op alle taal- en taalgebruikskwesties. Deze kwesties moeten lastig zijn en wel zo lastig dat de instanties daarover zelf geen definitieve uitspraak kunnen doen.

Individuele burgers en organisaties kunnen geen beroep doen op deze commissie; voor hun taalproblemen zijn juist de taaladviesdiensten opgericht.

Over de werkzaamheden en adviezen van de commissie wordt verslag gedaan in een Jaar-rapport. Dat wordt dus verplichte literatuur!

Voor meer informatie kan men terecht bij het Algemeen Secretariaat van de Nederlandse Taalunie, Stadhoudersplantsoen 2, 2517 JL Den Haag, tel. 070: 346 95 48.

Burkina Faso of Boerkina Fasso, Tokyo of Tokio?

Op 21 juni jl. publiceerde de Nederlandse Taalunie de *Lijst met landnamen, Namen van landen, alsmede opgave van de daarbij behorende bijvoeglijke naamwoorden en inwoneraanduidingen en van de namen van hoofdsteden*. De Lijst met 235 landennamen gaat uit van de staatkundige situatie van maart 1993; er is rekening gehouden met de perikelen rondom het uiteenvallen van de Sovjetunie en van Joegoslavië (beide komen als zodanig in de Lijst dan ook niet meer voor).

De Werkgroep Buitenlandse Aardrijkskundige Namen van de Taalunie heeft bij de vaststelling van de schrijfwijze het 'donorprincipe' een belangrijke rol laten spelen. Men gaat daarbij uit van de officiële naam, hetzij zoals hij in de taal van het land zelf in Latijns schrift wordt geschreven, hetzij zoals hij in het Latijns schrift wordt getranscribeerd volgens een door het land zelf aanbevolen transcriptiesysteem. Vandaar Tokyo voor Tokio (hoewel de kranten begin juli nog berichtten over de 'Tokio-top' van de G-7) en Uganda voor Oeganda. Toch zijn er nog talloze uitzonderingen die zijn terug te voeren op twee categorieën: 1) in het Nederlands bestaat er een gangbare naam voor het land of de hoofdstad (dus Brazilië in plaats van Brasil); 2) de spelling van de land- of hoofdstadnaam mag niet leiden tot verwarring over de juiste uitspraak (dus Manilla in plaats van Manila).

De Werkgroep is er zich van bewust dat de Lijst door velen gekenmerkt kan worden 'door compromissen en niet zo zeer door principiële zuiverheid'. Dat komt omdat haar keuzes noodgedwongen soms eerder bepaald zijn door overwegingen van politieke haalbaarheid dan van naamkundige wenselijkheid.

Aanwijzingen over de uitspraak waren toch ook wel wenselijk geweest. Eveneens had een wereldkaart een nuttige functie in de publicatie kunnen hebben. Waar liggen bijvoorbeeld Micronesia, Vanuatu, Saint Kitts en Nevis en de Tokelau-eilanden?

De publicatie kent verder wat slordigheden zoals het verkeerd afbreken van woorden, het bovenaan een bladzijde starten midden in een zin zonder dat de zin een begin kent op de voorgaande bladzijde (er ontbreekt

dustekst) en het twee keer afdrukken van dezelfde zin.

De verdienste van de Lijst is dat zij helderheid brengt in de brij van aardrijkskundige namen waaruit nu geput wordt. Hopelijk komt er voorlopig rust op het gebied van aardrijkskundige naamgeving. De ondertitel van de publikatie geeft aan dat zij de 'Officiële schrijfwijze voor het Nederlandse taalgebied' is. De bestaande woordenboeken zijn in deze dus nu verouderd.

De Lijst is gepubliceerd als nummer 41 van de reeks *Voorzetten* en uitgegeven door de Stichting Bibliographia Neerlandica in Den Haag (Postbus 90751, 2509 LT Den Haag). Daar kan de Lijst besteld worden à f 13,50.

Inzoomen op het literaire landschap

De literaire tekst tussen schrijftafel en etalage is de titel van een nascholingscursus die verzorgd wordt door de Rijksuniversiteit Utrecht.

Tijdens de cursus worden de verschillende 'literaire instituties' besproken die een rol spelen bij het drukken, uitgeven, verspreiden, verkopen, beoordelen en onderwijzen van literatuur. Instanties als uitgevers, boekhandels, boekenclubs, bibliotheken, de literaire kritiek en het literatuuronderwijs hebben een grote invloed op de manier waarop de tekst bij de lezer komt en door hem of haar wordt ontvangen.

De volgende onderwerpen zullen aan de orde komen:

- literaire uitgeverijen: wat doen ze, hoe werken ze, hoe ontwikkelt het Nederlandse uitgeverijlandschap zich?
- de verspreiding van boeken vroeger en nu: wat blijft hetzelfde, wat verandert er?
- auteurs maken of breken: de invloed van de literaire institutie op letterkundige reputaties
- literaire tijdschriften: de *Nouvelle Revue Française*, een Europees model voor het literaire tijdschrift als cultureel platform
- literaire lezers: wat weten we ervan?

De vakgroep Literatuurwetenschap, die de nascholingscursus organiseert, belooft veel aandacht aan de actualiteit te zullen besteden en ruime gelegenheid voor discussie te scheppen.

De cursus is bedoeld voor afgestudeerden in

de Letteren, werkzaam in de culturele sector, en voor docenten van de verschillende talenvakken.

De bijeenkomsten van telkens 2 uur vinden plaats op vijf donderdagen in oktober en november. Mw. dr. E.A. Andringa, dr. F. de Glas, dr. J.J. Kloek en mw. dr. S.A. Levie verzorgen de cursus, die in Utrecht plaatsvindt. Voor studiemateriaal dient f 25,- betaald te worden.

Voor inlichtingen en/of aanmelding kunt u contact opnemen met mevr. I. Blok, Muntstraat 4, 3512 EV, Utrecht. 030: 53 82 42.